

Keuruselän ympäristönsuojelijaosto
Multiantie 1
42700 Keuruu

Ympäristönsuojelusihteri
Helena Vilenius

Asia Ympäristönsuojelulain 89 §:n mukainen aloite luvan muuttamiseksi

Aloitteen tekijä [REDACTED]
haitankärsijä

Prosessiosoite ja asiamies Asianajotoimisto Fenno Oy
asianajaja, varatuomari Mirja Kattilakoski
Yliopistonkatu 38, 40100 Jyväskylä
Sähköposti: mirja.kattilakoski@fennolaw.fi
Puhelin: 0400 254 7040

Aloite luvan muuttamiseksi

Ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 mom. 2 kohdan mukaan Lupaviranomaisen on muun muassa haitankärsijän aloitteesta muutettava lupaa, jos toiminnasta aiheutuu sanotussa laissa kielletty seuraus.

Naapuruussuhdelain 17 §:n mukaan kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta rasitusta ympäristölle haitallisista aineista, noesta, liasta, pölystä, hajusta, kosteudesta, melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai muista vastaavista vaikutuksista.

Sanotun lainkohdan 2. momentin mukaan arvioitaessa rasituksen kohtuuttomuutta on otettava huomioon paikalliset olosuhteet, rasituksen muu tavanomaisuus, rasituksen voimakkuus ja kesto, rasituksen syntymisen alkamisajankohta sekä muut vastaavat seikat.

[REDACTED] asuinrakennus sijaitsee 187 metrin etäisyydellä kivenlouhimosta. Toiminnasta aiheutuu [REDACTED] kohtuutonta rastiusta melusta ja tärinästä.

Ympäristölupaan vaadittava muutos

Ympäristölupa, johon muutosta vaaditaan

Keurusselän ympäristöjaoston 22.12.2010 antama päätös Dnro 654/11.01/2010, kallion louhinta, murskaus ja asfaltin valmistus, jäteasfaltin vastaanotto, varastointi ja hyödyntäminen uusioasfaltin valmistuksessa.

Luvan haltija Ollin Sora Oy.

Muutosvaatimus

Ympäristölupaa tulee muuttaa siten, että kivenlouhinta ja kivenmurskaamo sallitaan lähimmillään 300 metrin etäisyydellä [REDACTED] omistamasta kiinteistöstä RN.o 2:80. (kiinteistötunnus 508-411-2-80)

Perustelut

Lupaviranomaisen tulee muuttaa ympäristölupaa aloitteen perusteella, jos toiminnasta esimerkiksi aiheutuu laissa kielletty seuraus.

Keuruun kaupungin ympäristönsuojelijaosto on 22.10.2010 julkipanon jälkeen antamalla päätöksellä myöntänyt Destia Oyille ympäristöluvan kallion louhintaan, murskaukseen ja asfaltin valmistukseen, jäteasfaltin vastaanottoon, varastointiin ja hyödyntämiseen uusioasfaltin valmistuksessa Nälkämäki 2 nimisellä kiinteistöllä, kiinteistötunnus 508-411-2-64.

Kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annettu valtioneuvoston asetus (jäljempänä MURAUAS-asetus) on tullut voimaan 16.9.2010.

MURAUAS-asetus 3 §:n 2 momentin mukaan kivenlouhimo, muu kivenlouhinta ja kivenmurskaamo on sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 metriä.

Asetuksen keskeisenä tarkoituksena on ollut häiriötä aiheuttavan toiminnan läheisyydessä (alle 300 metrin etäisyydellä häitiötä aiheuttavasta toiminnasta) asuvien asukkaiden suojeleminen toiminnan aiheuttamilta haitoilta.

Nyt puheena olevassa asiassa olennaista on se, että kysymyksessä ei ole tilapäinen työ, josta aiheutuva melutaso on jo lähtökohtaisestikin lain sanamuodon mukaan erityisen häiritsevää. Kyse on vuosia kestäneestä toiminnasta eli varsin pitkäkestoista rasituksesta. Sanotussa MURAUAS-asetuksessa säädetään ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimuksista, silloin kun toimintaan on oltava ympäristölupa. Esimerkiksi rakentamiseen liittyvää tilapäistä louhinta ja murskaustoimintaa voidaan harjoittaa asetuksesta mukaisista suojaetäisyyksistä ja toiminta-ajoista poikkeavasti,

ympäristöluvanvaraista toimintaa ei. Olipa kyse sitten koska tahansa myönnetystä luvasta. Jos luvan myöntämisen aikana asetuksen soveltamisessa on tapahtunut erehdys, ei se anna oikeudellista suojaa jatkaa kohtuutonta räsitusta aiheuttavaa toimintaa, vaan tällöin lupaviranomaisen on esimerkiksi haitankärsijän aloitteesta muutettavaa lupaa niin, että naapuruussuhdelaisa tarkoitettu kohtuuton räsitus päättyy.

Asetuksen 14 §:n 2 momentin mukaan kivenlouhimoon, muuhun kivenlouhintaan ja kivenmurskaukseen, jolla on asetuksen voimaan tullessa ympäristölupa sovelletaan asetusta sen 3 §:ää lukuun ottamatta siitä alkaen, kun: 1) toiminnan olennaiseen muuttamiseen on haettava ympäristölupaa ympäristönsuojelulain 28 §:n 3 momentin nojalla; 2) hakemus lupamääräysten tarkistamiseksi on ympäristönsuojelulain 55 §:n 2 momentin mukaisesti tehtävä; tai 3) ympäristölupaa on tarpeen muuttaa ympäristönsuojelulain 58 §:n 1 momentin nojalla.

Asetuksen 14 §:n 3 momentin mukaan sen estämättä, mitä 2 momentissa säädetään, asetusta sovelletaan sanotussa momentissa tarkoitettuihin toimintoihin kuitenkin viimeistään 1 päivästä tammikuuta 2018.

Edellä sanotuilla siirtymäsäännöksillä on saadetty missä vaiheessa asetuksen velvoitteet tulevat sovellettavaksi. Olennaista nyt puheena olevassa asiassa on asetuksen 14 §:n 2 momentissa lausuttu: *"Sen estämättä, mitä 2 momentissa säädetään, tätä asetusta sovelletaan sanotussa momentissa tarkoitettuihin toimintoihin kuitenkin viimeistään 1 päivästä tammikuuta 2018"*.

MURAU-asetukseen ja sen siirtymäsäännöksiin perustuen Destia Oy päättänyt lopettaa toiminnan puheena olevalla alueella. Asia on todettu myös liitteenä olevassa tarkastusmuistiossa 16.6.2020, jossa paikalla on ollut Destian edustajat. Destia Oy:n edustajat ovat käyneet keskusteluja myös Salmen kanssa ja ovat sopineet, että toiminta alueella lakkaa MURAU-asetukseen perustuen. Destia Oy on kuitenkin sittemmin myynyt kiinteistön ja siirtänyt luvat Ollin Sora Oy:lle, joka on jatkanut toimintaa alueella ja esittänyt Salmen käsityksen mukaan virheellisen tulkinnan MURAU-asetuksen velvoitteiden soveltuvuudesta toimintaan.

Olemassa olevien toimintojen osalta asetuksen siirtymäsäännöksissä on todettu, että niiden toimintojen osalta, joilla lupa jo on, tarkastellaan asiaa viimeistään siinä vaiheessa, kun kyseistä toimintaa koskevan luvan tarkistaminen on ajankohtaista. Sanottu luvan tarkistamista koskeva velvollisuus on poistunut lakimuutoksella, eikä nyt puheena olevaa ympäristölupaakaan ole ollut enää tarpeen tarkistaa luvassa asetettujen määräaikojen mukaisesti. Asetuksen kirjaus sen soveltamisesta siinä vaiheessa kun lupaa tarkistetaan, tukee lainsäätäjän tarkoitusta suojata haitankärsijöiden asemaa.

██████████ omistama kiinteistö sijaitsee 186 metrin etäisyydellä puheena olevasta alueesta, jolla toiminta edelleen jatkuu, asetuksessa säädetyn vastaisesti aiheuttaen kohtuutonta räsitusta. Erityisesti, lähimmillään vain 200 metrin etäisyydellä ██████████ omakotitalosta, tehtävä louhinta aiheuttaa naapuruussuhdelain 17 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta räsitusta. Tästä johtuen

lupaviranomaisella on velvollisuus ympäristönsuojelulain 89 §:n mukaisesti haitankärsijän aloitteesta muutettava ympäristölupaa.

███ toteaa lisäksi, että alle 300 metrin etäisyydellä toiminta-alueesta, sijaitsee kaksi muuta asuin-/vapaa-ajan käytössä olevaa rakennettua kiinteistöä, RN:o 2:56 ja 2:78.

███ korostaa, että kyse on kohtuutonta rastiusta aiheuttavasta toiminnasta. Sen lisäksi MURAUS-asetus on säädetty juuri tällaisten tilanteiden varalta haitankärsijän suojaksi. Lainvoimainen ympäristölupa ei anna pysyvää oikeutta harjoittaa sellaista toimintaa, josta aiheutuu laissa kielletty seuraus ja tästä syystä lupaviranomaiselle on haitankärsijän aloitteesta velvollisuus muuttaa lupaa.

MURAUS-asetuksen tulkinnasta

Liitteenä 1 olevasta tarkastusmuistiosta 16.6.2020 ilmenee, että myös toimintaa valvova viranomaisella on tulkinnut, että puheena olevalla alueella tapahtuva murskaus on 1.1.2018 lukien ollut kiellettyä. Tarkastuspöytäkirjassa todetaan, että sanotun ajankohdan jälkeen tapahtunut murskaus on ollut lainvastaista.

███ on tehnyt asiassa vireillepanon 17.11.2020. Ollin Sora Oy:n on lausunnossaan katsonut, ettei voimassa olevaan lupapäätöksen takautuvasti voida puuttua ja lupa antaisi suojaa lainvastaiselle toiminnalle.

Lupaa voidaan ympäristönsuojelulain 89 §:n mukaan kuitenkin muuttaa, mikäli toiminta aiheuttaa laissa kielletyn seurauksen. Nyt puheena olevassa asiassa on selvää, että luvan mukainen toiminta aiheuttaa laissa kielletyn seurauksen ja lupaa tulee siten muuttaa.

Eryteisesti kun otetaan huomioon se, että Ollin Sora Oy on ostanut alueen ja ottanut sekä ympäristöluvan ja maa-ainesluvan oikeudet ja velvoitteet vastattavakseen 1.1.2018 jälkeen, on Ollin Sora Oy:llä ollut odotettavissa luvan muuttamista koskevan vaatimuksen vireilletulo.

Salmen käsityksen mukaan asiassa ei olisi ollut tarpeen vaatia luvan muuttamista vaan MURAUS -asetuksen velvoitteet ovat suoraan lain nojalla velvoittavia ja toiminta 300 metriä lähempänä ███ asuinkäytössä olevien rakennusten lähellä olisi tullut kieltää. Tästä johtuen ███ ei ole huomauttamista, vaikka lupaa ei muutettaisi ja asia ratkaistaisiin sanotun lainkohdan perusteella kieltämällä toiminta.

Selvyyden vuoksi kuitenkin todetaan, ettei lainvastaisen toiminnan voida sallia jatkuvan, huolimatta siitä, että luvan myöntämisen yhteydessä on tapahtunut virhe. Lainvastainen lupa ei nauti luottamuksensuojaa ja Ollin Sora Oy on ollut asiasta tietoinen ostaessaan alueen ja ryhtyessään toimintaan.

Keuruulla, 10. kesäkuuta 2021

Mirja Kattilakoski
asianajaja, varatuomari

LIIETTEET

Liite

Tarkastusmuistio 16.6.2020